

บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review)

“พรหมลิขิต”

ISBN 978-616-312-415-9

แต่งโดย จันทรย์วีร์ สมปรีดา นามปากกา “รอมแพง”

บทวิจารณ์โดย ผศ.ดร.ปิยะธิดา ปัญญา

จำนวนหน้า 536 หน้า/ราคา 300 บาท

จากบทละครโทรทัศน์เรื่องบุพเพสันนิวาสที่ออกอากาศให้ผู้ชมละครโทรทัศน์ได้รับชมกันเมื่อประมาณกลางปี พ.ศ. 2561 และได้ผลการตอบรับจากแฟน ๆ ละครเป็นอย่างดีจึงเป็นที่มาของการสร้างภาพยนตร์ เรื่อง บุพเพสันนิวาส 2 ที่ออกฉายในโรงภาพยนตร์เมื่อประมาณกลางปี พ.ศ. 2565 ซึ่งหลังจากการเดินเรื่องของภาพยนตร์จบลงแล้ว ยังมีเนื้อหาเหตุการณ์ที่ทิ้งปมให้ผู้ชมภาพยนตร์ต้องติดตามต่อว่าเหตุการณ์ต่อบุพเพสันนิวาส 2 จะเป็นเช่นไร

การเขียนถ่ายทอดผลงานดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นบุพเพสันนิวาส บุพเพสันนิวาส 2 และพรหมลิขิต เป็นผลงานการเขียนของคุณจันทรย์วีร์ สมปรีดา ที่ใช้นามปากกาว่า รอมแพง คุณจันทรย์วีร์ สมปรีดา จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี วิชาเอกประวัติศาสตร์ ศิลปะ วิชาโทภาษาไทย จากคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยเส้นทางการเป็นนักเขียนเริ่มต้นตั้งแต่ปี 2549 จนถึงปัจจุบันมีผลงานไม่ต่ำกว่า 20 เรื่อง และผลงานนวนิยายส่วนใหญ่มักจะเกี่ยวข้องกับความรักแนวตลก อิงประวัติศาสตร์

สำหรับที่มาของนามปากกา “รอมแพง” นั้น มีที่มาจากชื่อของนางเอกในนวนิยายเรื่อง “เวียงกุมกาม” ที่แต่งโดย “หมยงค์” ซึ่งเป็นนักเขียนที่คุณจันทรย์วีร์ สมปรีดา ชื่นชอบ อีกทั้งชื่อนี้ยังเป็นภาษาล้านนาโบราณ แปลว่าผู้เป็นที่รัก หรือหญิงผู้เป็นที่รัก จึงได้ขออนุญาตนำชื่อ รอมแพง มาใช้เป็นชื่อนามปากกาของเธอ ในการสร้างสรรค์ผลงานการเขียนต่อไป

ผลงานเรื่องแรกของรอมแพง คือ “มิดรักข้ามดวงดาว” เป็นเรื่องราวเหนือธรรมชาติ ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจมาจากเกมออนไลน์ และได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี จึงทำให้รอมแพงเริ่มเขียนนิยายเรื่องต่อ ๆ มามากกว่า 10 เรื่อง ก่อนจะมาถึงบุพเพสันนิวาส นวนิยายแนวรักตลกอิงประวัติศาสตร์ ซึ่งก็ได้รับรางวัลหนังสือดีเด่นประจำปี 2553 รองชนะเลิศอันดับสอง เซเวนบุคเวิลด์ และรางวัลอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมาก

ในการเขียนนิยายเรื่อง บุพเพสันนิวาส รอมแพงต้องศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับพงศาวดารต่าง ๆ ประวัติศาสตร์สมัยที่เกี่ยวข้องเป็นเวลากว่า 3 ปี แล้วจึงนำมาผูกโยงกับจินตนาการของเธอ และลงมือเขียนโดยใช้เวลาประมาณ 1 เดือนเท่านั้น นวนิยายเรื่องนี้ได้เริ่มตีพิมพ์ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2553 และในปี 2561 ซึ่งจากกระแสตอบรับที่มากมาย จึงนำไปสู่การตีพิมพ์ซ้ำมากกว่า 48 ครั้ง ด้วยความนิยมดังกล่าวนี้ จึงนำมาสู่ บุพเพสันนิวาส 2 และพรหมลิขิตตามลำดับ

พรหมลิขิต เป็นเรื่องราวที่ถ่ายทอดให้เห็นวิถีชีวิตของคน ความรู้สึกนึกคิด ของคนที่อยู่กันต่างยุคต่างสมัย รวมถึงต่างภพอีกด้วย สำหรับตัวละครที่อยู่ในเนื้อเรื่องของพรหมลิขิต ก็จะเป็นตัวละครที่อยู่ในเรื่องบุพเพสันนิวาส และบุพเพสันนิวาส 2 ด้วยแต่อาจจะมาในรูปแบบที่แตกต่างใหม่เป็นคนใหม่ แต่ยังคงเป็นเจ้ากรรมนายเวรของกันและกันอยู่ อย่างไรก็ตามหากผู้อ่านที่ไม่ได้ติดตามอ่าน

หรือซมละคร/ภาพยนตร์เรื่อง บุปผ์เสนนิवास /บุพเพสันนิวาส 2 มาก่อนไม่คุ้นเคยกับตัวละคร หรือความเป็นไปเป็นมาของตัวละคร ก็สามารถที่จะทำความเข้าใจกับตัวละครและอ่านเรื่องพรหมลิขิตได้เข้าใจ เนื่องจากจอมแพงผู้เขียนสามารถที่จะเขียนท้าวความที่ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องได้โดยง่าย ซึ่งจุดนี้เป็นสิ่งที่น่าชื่นชมอีกจุดหนึ่งของจอมแพง

ส่วนสาระในนวนิยายเรื่องพรหมลิขิต ยังคงเป็นเรื่องของการทะลุกาลเวลา เหมือนทั้งสองเรื่องที่ผ่านมา แต่ก็มีมีความต่าง ซึ่งความต่างจะต่างกันที่เรื่องของบุคคลที่ทะลุผ่านกาลเวลามาทั้งใน 3 เรื่อง เป็นคนละคนกัน สำหรับในเรื่อง พรหมลิขิต ผู้ที่ทะลุผ่านกาลเวลามาจากปัจจุบัน กลับไปสู่อดีตถึง 400 กว่าปี โดยผ่านการสัมผัสกับคัมภีร์ภุมณีสถา คือ พุดตาน ซึ่งพุดตานเป็นผู้ที่รับจัดสถานที่ และได้ไปปรับพื้นที่บริเวณที่คัมภีร์นี้ได้ถูกฝังไว้ตั้งแต่อดีตที่เป็นจุดทิ้งท้ายไว้ของภาพยนตร์เรื่องบุพเพสันนิวาส 2 และได้สัมผัสกับคัมภีร์นั้น เป็นเหตุให้ทะลุมิติกลับมาในยุคอดีต และได้พบกับลูกชายของพระยาวิสูตรสุนทร กับคุณหญิงการะเกด ซึ่งในตอนแรก ๆ พุดตาน และหมื่นฤทธิ์ ก็ไม่ค่อยชอบหน้ากันเท่าไรนัก แต่ด้วยพรหมลิขิต สุดท้ายก็สนิทสนมกัน ด้วยเหตุเริ่มต้นที่ว่าขุนหลวงท้ายสระปลอมตัวมาออกตรวจตราบ้านเมือง หลังจากที่ได้เสวยราชสมบัติใหม่ ๆ และได้มาพบพุดตาน ได้มีโอกาสทำอาหารปลาตะเพียนทอดที่รสชาติแสนอร่อยให้ขุนหลวงท้ายสระได้เสวย ซึ่งการปรุงอาหารในครั้งนั้นถูกปากขุนหลวงท้ายสระ และเหล่าขุนนางเป็นอย่างมาก ทำให้พุดตานได้คำตอบแทนเป็นเงินไว้ใช้ในการต่อ ยอดท้าวต่าง ๆ เป็นต้น สำหรับเมนูอาหารปลาตะเพียนทอดรสมือของพุดตาน เป็นที่โปรดปรานของท่านมาก และหากมีการจับปลาในฤดูวางไข่ดังที่เป็นมา อาจทำให้ปลาสูญพันธุ์ได้ ตามที่พุดตานได้รำเรียนมาในยุคปัจจุบันของพุดตาน จึงได้เสนอความคิดนี้แด่ขุนหลวงท้ายสระ ซึ่งท่านก็เห็นด้วย จึงออกกฎ ห้ามจับปลาในฤดูวางไข่

จอมแพงได้ออกแบบการเดินเรื่องที่นำเสนอเป็นอย่งยิ่งเริ่มจากความเป็นอยู่ของพุดตานในยุคปัจจุบันที่มี พ่อแม่ ป้า และแม่ของเกศสุรางค์ และพระเรื่องฤทธิ์ ที่เป็นตัวละครหลัก ๆ ของเรื่องที่ตัวละครทั้งหมด เกี่ยวกับยุคอดีตที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นเกศสุรางค์ พระเรื่องฤทธิ์ แม่ของเกศสุรางค์ เป็นต้น ซึ่งการเดินเรื่องนี้ พ่อและแม่

ของพุดตานประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต เมื่อพุดตานอายุได้ 8 ขวบ และได้อาศัยอยู่กับป้าที่ไม่ได้มีที่ท้าวจะรักพุดตานสักเท่าไร พุดตานจะชอบไปวัดและได้สนทนารธรรมกับพระเรื่องฤทธิ์เป็นประจำ และยายผู้ที่เป็นแม่ของเกศสุรางค์

ก่อนที่พุดตานจะทะลุมิติกลับมายังอดีต พระเรื่องฤทธิ์ซึ่งดูเหมือนจะล่วงรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น ก็ได้ชี้แนะพุดตานให้มีสติ และแล้วเมื่อพุดตานได้สัมผัสกับคัมภีร์ภุมณีสถา พุดตานก็ได้มาในยุคอยุธยา ซึ่งก่อนที่เธอจะมาและปรากฏร่างของพุดตานในพื้นที่บริเวณบ้านของยายกุย ยายกุยได้พบกับร่างหนึ่งซึ่งยายกุยมั่นใจว่าเป็นเทวดา ซึ่งได้มาฝากฝังพุดตานให้ยายกุยดูแล ด้วยเหตุนี้ยายกุยจึงดูแลพุดตานเป็นอย่างดี แม้ว่าหลานแท้ ๆ ของยายกุยจะคอยกลั่นแกล้งพุดตาน ต่าง ๆ นานา ก็ตาม

การที่พุดตานทะลุมิติมา อาจเป็นเพราะพรหมลิขิต ที่ทำให้เธอได้มาพบกับพี่สาวของเธอในอดีตกาลที่ไม่มีวันได้ใช้ชีวิตเติบโตคู่กันมา ไม่ว่าที่ชาติต่อกี่ชาติ และได้พบกับคู่รักของเธอเช่นกัน ที่พลัดพรากกันมาหลายชาติต่อหลายชาติ และไม่ได้ครองคู่กันเลยจนจบมาพบกันในอดีตที่เธอได้ย้อนกลับมา และเป็นการย้อนกลับมาที่มาชดใช้หนี้กรรมกับคนที่พุดตานเคยทำร้ายมาตั้งแต่อดีตเช่นกัน เมื่อกล่าวถึงคุณหญิงการะเกดในสมัยอยุธยาที่พุดตานได้ย้อนกลับมาอยู่ เป็นวิญญาณของเกศสุรางค์ ที่ได้อาศัยร่างของการะเกดอยู่และใช้ชีวิตเรื่อยมา เมื่อได้พบกับพุดตานและได้คุ้นเคยกันมากขึ้นก็ทราบว่า พุดตาน คือ การะเกด คนใจร้ายที่ตกนรก และกลับชาติมาเกิด นิสัยต่างของพุดตานจึงไม่ต่างจากการะเกดมากนัก ซึ่งคนรับใช้คนสนิทของการะเกด ก็รับรู้ได้ ดีใจเป็นยิ่งนักที่ได้พบกับนายของตนอีกครั้งแม้จะอยู่ในร่างของพุดตานก็ตาม

ในเรื่องของพรหมลิขิตที่เป็นที่มาของการทะลุมิติย้อนเวลามาในอดีต ประเด็นหลักก็คือความรักของพุดตาน และหมื่นฤทธิ์ ที่ก่อตัวขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปเหมือนความรักของหนุ่มสาวทั่วไป แต่สำหรับหมื่นฤทธิ์กลับไม่เป็นเช่นนั้น หมื่นฤทธิ์แสดงออกให้เห็นว่าชอบพุดตานตั้งแต่พบกันไม่กี่ครั้งและก็ได้ตั้งใจว่าจะมีภรรยาเป็นพุดตานเพียงผู้เดียว ไม่นานมากนักถึงจุดเปลี่ยนของเหตุการณ์ที่พุดตานจะอยู่หรือจะตาย หากไม่ทำอะไรสักอย่าง นั่นคือเหตุการณ์ที่พุดตานมีอาการร้อนรนแทบขาดใจตาย เนื่องจากคัมภีร์ภุมณีสถาที่แสดงอิทธิฤทธิ์ให้เป็นเช่นนั้น หมื่นฤทธิ์คอยอยู่ข้างกาย

คอยช่วยเหลือพุดตานให้บรรเทาอาการทุกข์ทรมานนั้น จนทั้งคู่หมดสติไป ร่างกายโปร่งแสงลอยอยู่บนสวรรค์ และได้พบกับร่างชายท่านหนึ่ง ซึ่งอดีตคือพระราชาริวกุญชรผู้หนึ่งซึ่งเป็นลูกสาวของเขา ซึ่งลูกสาวของเขาเมื่ออดีตกาลก็คือ พุดตาน นั่นเอง พระราชาในร่างชายโปร่งแสงได้เล่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสมัยนั้นให้พุดตานฟัง ซึ่งเป็นเหตุการณ์ร้าย ๆ ที่พุดตานทำร้ายผู้คนจนเป็นที่มาของพระราชาริวกุญชรผู้หนึ่งสร้างคัมภีร์กฤษณะกาลีขึ้นมา เพื่อช่วยบรรเทากรรมที่ลูกสาวได้ทำไว้ หมื่นฤทธิ์ในสมัยนั้นคือ แม่ทัพผู้มีฝีมือ ซึ่งเป็นคู่รักของพระจิตา แต่ไม่ได้แต่งงานกันเนื่องจากพระราชาริวกุญชรให้แต่งงานกับคนอื่น แม้พระจิตาจะชวนให้แม่ทัพพาดพิงก็ตาม ซึ่งแม่ทัพก็ไม่ทำตามที่พระจิตาร้องขอสุดท้ายพระจิตาก็ได้อภิเษกสมรส และมีเหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อพระจิตาประสูติพระโอรส แต่พระโอรสสิ้นพระชนม์ นางผู้รับใช้จึงออกอุบายส่งพระโอรสให้กับพระสนมและพลัดมือตกลงมา ทำให้พระจิตาคิดว่าพระสนมฆ่าพระโอรส จึงเป็นให้เกิดการล้างแค้นผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมากตามมา เป็นการสร้างเวรและกรรมต่อ ๆ กันมา

เมื่อภาพที่ชายท่านนั้นได้ให้พุดตานดู พุดตานไม่อยากจะเชื่อเห็นอีกแล้วถึงความร้ายกาจที่เกิดขึ้นในอดีต ต่อมาเป็นเหตุการณ์ที่พุดตานต้องเลือกว่าจะกลับไปยังที่ ๆ เคยมา กลับไปหาป้าที่คอยอยู่หรือจะกลับไปในอดีต ต้องใช้หนี้แก่เจ้ากรรมนายเวร และอื่น ๆ เป็นต้น ในขณะที่หมื่นฤทธิ์ที่ยังอยู่ด้วย และพุดตานก็ไม่สามารถมองเห็นเขา และยังไม่มีวันที่พุดตานจะให้คำตอบ ชายท่านนั้นก็ผลักให้หมื่นฤทธิ์จากไป และฟื้นขึ้นมาเห็นร่างพุดตานนอนนิ่งอยู่ใจก็คิดว่าพุดตานจะเลือกกลับไปในโลกปัจจุบันของเธอ หรือเลือกกลับมาที่จะใช้ชีวิตอยู่ที่นั่นซึ่งเป็นกาลยอนเวลา ส่วนพุดตานเป็นห่วงความรู้สึกของป้า ที่มีเพียงเธอคนเดียว แต่เธอต้องเลือก และคัมภีร์นี้ก็จะสลายไป ไม่มีวันที่จะพาใครทะเลาะลุมิตติด้วยเหตุใด ๆ ก็ตาม และแล้วพุดตานก็ฟื้นขึ้นมาพบหน้าหมื่นฤทธิ์ที่หนึ่งเฝ้าเธออยู่ไม่ห่าง ส่วนป้าของเธอก็เหมือนตื่นขึ้นมาจากความฝัน และพบกับความจริงที่ว่า พุดตานได้เสียชีวิตไปแล้วเมื่อพุดตานอายุ 8 ขวบ พร้อมกับพ่อแม่ของเธอ เมื่ออุบัติเหตุครั้งนั้น สำหรับการได้เป็นคู่ครองกันของพุดตานและหมื่นฤทธิ์ไม่ได้ได้เกิดขึ้นง่าย ๆ อุปสรรคมากมายและสุดท้ายก็ผ่านพ้นมาได้ ได้เป็นคู่ครองกันตามที่พรหมลิขิตได้กำหนดไว้แล้วนั่นเอง

รอมแพง เป็นนักเขียนที่ถือได้ว่าเป็นผู้มากด้วยจินตนาการที่จะนำเสนอข้อมูลใด ๆ แม้เป็นนวนิยายก็ตาม แต่สิ่งเหล่านั้นเมื่อพาดพิงเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ การนำเสนอข้อมูล ก็จำเป็นที่เป็นของมูลที่มีเค้าโครงของประวัติศาสตร์ที่ถูกต้อง รอมแพงจึงต้องศึกษาประวัติศาสตร์ พงศาวดารมากมาย ที่เป็นที่มาของสาระความจริงของผู้คนในแต่ละยุค แต่ละสมัย รวมถึงการถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ ผ่านการเขียนให้ผู้อ่านสามารถจินตนาการตามไปด้วยได้ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่อง บุคลิก ลักษณะ ความรู้สึกนึกคิดของตัวละครแต่ละท่าน ที่มีคุณลักษณะที่แตกต่างกัน เรื่องของสภาพแวดล้อม ที่ต้องนำเสนอถึงยุคอดีตในสมัยอยุธยา และในสมัยปัจจุบัน ลักษณะการใช้ชีวิตของคน ตั้งแต่ชนชั้นสูงจนถึงไพร่ วัฒนธรรมของแต่ละชนชั้น เป็นต้น

การลำดับขั้นตอนการเดินทางของบุพเพสันนิวาส บุพเพสันนิวาส 2 จนถึงพรหมลิขิต รอมแพง สามารถเขียนให้ร้อยรับเชื่อมโยงได้อย่างไม่มีจุดสะดุด ทั้ง ๆ ที่ในแต่ละเหตุการณ์ของเนื้อเรื่องมีความซับซ้อนกันมากมาย ไม่ว่าจะเป็นที่มาและจุดสลายของคัมภีร์กฤษณะกาลี เป็นต้น จึงนับได้ว่า รอมแพงเป็นนักเขียนที่มากด้วยความสามารถ จินตนาการ การใช้ภาษา เป็นต้น ที่ชวนให้ผู้อ่านติดตาม ตั้งแต่ต้นจนจบกับการอ่าน “พรหมลิขิต” ที่มีความยาวถึง 536 หน้า อย่างไรก็ตามนวนิยาย เรื่องนี้เป็นเพียงจินตนาการที่ผู้เขียนใช้ช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์สมัยอยุธยาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้อ้างอิงในเชิงวิชาการได้

ข้อคิดก่อนจาก...เกี่ยวกับ “พรหมลิขิต”

“คนเราพบกันไม่ใช่เรื่องบังเอิญ แต่เป็นเพราะพรหมลิขิตที่ทำให้เราได้พบกัน”

เอกสารอ้างอิง

รอมแพง. (2562). *พรหมลิขิต*. กรุงเทพฯ: บริษัทแฮปปี้ บ้านนา จำกัด.